

فلسفه برای نوآموزان

کتاب اول: تردید در باورهای رایج

شارون ام. کای، پُل تامسون

تصویرگر: جان کامپتون
ترجمه حوریه هوشیدری فراهانی

نشر آفرینگان: ۲۰۶

تقدیم به مادر و پدرم
مترجم

Kaye, sharon M

سرشناسه: کی، شارون

عنوان و نام پدیدآور: فلسفه برای نوآموزان کتاب اول: تردید در باورهای رایج/شارون ام. کای، پل تامسون؛ تصویرگر جان کامپتون؛ ترجمه حوریه هوشیدری فراهانی.

مشخصات نشر: تهران: آفرینگان، ۱۳۹۴.

مشخصات ظاهری: ۱۷۵ ص: مصور.

فروست: نشر آفرینگان؛ ۲۰۶.

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۳۹۱-۰۰۷-۲

وضعیت فهرست‌نویسی: فیبا

یادداشت: عنوان اصلی: Philosophy for teens: questioning life's big ideas, c2007.

یادداشت: واژه‌نامه.

عنوان دیگر: تردید در باورهای رایج.

موضوع: فلسفه

شناسه افزوده: تامسون، پل، ۱۹۵۸-م.

شناسه افزوده: Thomson, Paul

شناسه افزوده: کامپتون، جان، تصویرگر

شناسه افزوده: Compton, Jon

شناسه افزوده: هوشیدری فراهانی، حوریه، ۱۳۵۳- مترجم

رده‌بندی کنگره: ۱۳۹۴ اف ۳۱/ک۸ BD

رده‌بندی دیویی: ۱۰۰

شماره کتاب‌شناسی ملی: ۴۰۱۰۷۰۴

این کتاب ترجمه‌ای است از:

Philosophy for Teens
Questioning Life's Big Ideas
Sharon M. Kaye and Paul Thomson
Illustrated by Jon Compton
Prufrock Press Inc., 2007

انتشارات آفرینگان

تهران، خیابان انقلاب، خیابان منیری جاوید، کوچه مبین،

شماره ۶۶۴۱۳۶۶۷ تلفن

ویرایش: علاده ساری و امور فنی:

تحریریه انتشارات آفرینگان

شارون ام. کای، پل تامسون

فلسفه برای نوآموزان

کتاب اول: تردید در باورهای رایج

تصویرگر: جان کامپتون

ترجمه حوریه هوشیدری فراهانی

چاپ هفتم

۱۴۰۲

۱۵۰۰ نسخه

چاپ رسام

حق چاپ محفوظ است

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۳۹۱-۰۰۷-۲

ISBN: 978-600-391-007-2

www.Afarinegan.qoqnoos.ir

Printed in Iran

۱۳۰۰۰۰ تومان

فهرست

۷	یادداشت مترجم
۱۱	پیشگفتار
۱۳	راهنمای آموزگاران
۱۷	مقدمه

بخش اول: زیبایی

۲۳	۱. عشق چیست؟
۳۳	۲. آیا زیبایی ریشه در واقعیت دارد یا در سلیقه؟
۴۱	۳. هدف از هنر چیست؟
۵۱	۴. آیا سلامت و زیبایی با هم تفاوت دارند؟

بخش دوم: حقیقت

۶۱	۵. آیا چیزی هست که نتواند درست باشد؟
۶۹	۶. آیا دروغ گفتن همیشه نادرست است؟
۷۹	۷. آیا هر پرسشی پاسخی دارد؟
۸۹	۸. آیا باید واقعیت را بپذیریم؟

بخش سوم: عدالت

۱۰۱	۹. تبعیض چیست؟
۱۱۱	۱۰. آیا حیوانات حقوق دارند؟
۱۲۱	۱۱. چه کسی از محیط زیست محافظت خواهد کرد؟
۱۲۹	۱۲. اگر حکومت نباشد، چه اتفاقی می افتد؟

بخش چهارم: خدا

۱۳۹	۱۳. چرا اتفاقات بد برای انسان های خوب می افتد؟
۱۴۷	۱۴. معنای زندگی چیست؟

۱۵۷	پیوست اول: برگه گزارش گفتگو
-----	-----------------------------

۱۵۹	پیوست دوم: محاکمه و مرگ سقراط و نظریهٔ مُثل افلاطونی
۱۶۹	پیوست سوم: تجربه‌گرایی
۱۷۳	واژه‌نامه

فهرست آزمون‌های خیالی

۲۸	آزمون خیالی: برادر جایگزین شده
۳۶	آزمون خیالی: دیدن زیبایی
۴۶	آزمون خیالی: طبیعت هنر
۵۵	آزمون خیالی: همان‌طور که هستید
۷۳	آزمون خیالی: جماعت ناراضیان و سپر بلا
۸۴	آزمون خیالی: رفتن به سفر زمان قبل از این که موجود شوید
۹۶	آزمون خیالی: به دست آوردن خوشحالی
۱۰۶	آزمون خیالی: میان وعده
۱۲۵	آزمون خیالی: نوه‌ای که هرگز متولد نشد
۱۳۴	آزمون خیالی: جزیرهٔ خود حکومت
۱۴۲	آزمون خیالی: دکتر فرانکشتاین بعنای
۱۵۲	آزمون خیالی: مهم‌ترین انتخاب

یادداشت مترجم

امروزه فلسفه کتاب‌هایی با موضوع شرح حال و اندیشه‌های فلاسفه یا موضوعات فلسفی را در بر می‌گیرد. این کتاب‌ها مسائلی غامض را با زبانی دشوار بیان می‌کنند که فهم آن برای بسیاری از خوانندگان اگر نگوئیم ناممکن که دشوار است. در این میان کتاب‌هایی که فلسفه را به زبان ساده و در پیوند با زندگی بیان کنند بسیار مغتنم‌اند، و کتاب حاضر از این دسته کتاب‌هاست.

این کتاب، با هدف تدریس در دبیرستان‌ها، برای گروه سنی نوجوان تألیف شده است. هنگامی که برای نخستین بار این کتاب به ذهنم یکی از دوستان به دستم رسید، به قدری هیجان‌زده شده بودم که نمی‌توانستم آن را زمین بگذارم. پیش‌تر، زمانی که دوستان و آشنایان ناآشنا با فلسفه می‌پرسیدند که مطالعه فلسفه به چه کار می‌آید، با آن که به‌خوبی می‌دانستم که فلسفه می‌تواند همه هستی آدمی را زیر و زبر کند، در توضیح آن ناتوان بودم. اما این کتاب به‌خوبی می‌آموزد که چگونه فلسفه را نه فقط در کلاس درس که در زندگی روزانه نیز می‌توان به کار بست. از نقاط قوت این کتاب ترتیب موضوعی مباحث آن است. بیشتر کتاب‌های آموزش فلسفه به ترتیب تاریخی به فیلسوفان و مکتب‌های فلسفی یا تاریخ فلسفه می‌پردازند، اما محور اصلی این کتاب موضوعات آن است و ممکن است در برخی مباحث آرای یک فیلسوف عهد باستان در کنار نظرهای یک فیلسوف معاصر قرار گیرد. مؤلفان این کتاب کوشیده‌اند از مهم‌ترین فلاسفه یاد کنند، حتی اگر آن فیلسوف در قید حیات باشد. از این رو، خواننده کتاب با رویکردهای جدید

در فلسفه نیز آشنا می‌شود، که از دیگر نقاط قوت کتاب به شمار می‌آید. همان‌طور که اشاره شد، و مؤلفان هم در ابتدای کتاب توضیح داده‌اند، این اثر برای گروه سنی نوجوان تألیف شده است، اما به نظر می‌رسد که برای عموم علاقه‌مندان و دانشجویان فلسفه جذاب و آموزنده باشد.

کوشیده‌ام در ترجمه این کتاب تا حد ممکن وفادار به متن باقی بمانم. زبان متن فارسی، به پیروی از زبان متن اصلی، ساده و بدون پیچیدگی‌های فنی است. همان‌طور که نگارندگان کتاب به اقتضای شرایط سنی و پیشینه فلسفی مخاطبان مطالب را عمیق و در عین حال قابل فهم برای غیرمتخصصان نوشته‌اند، در ترجمه نیز فهم‌پذیر بودن متن برای نوآموزان فلسفه مد نظر بوده است. از همین رو، برای ترجمه بیشتر تعابیر و اصطلاح‌های فلسفی از ساده‌ترین معادل‌ها استفاده کرده‌ام. در مواردی که تعبیر لاتینی یک اصطلاح در زبان فارسی هم بیش از معادل فارسی آن به کار می‌رود یا معادل فارسی مناسبی ندارد، همان تعبیر لاتینی را باقی گذاشته‌ام. در پایان کتاب هم فرهنگ برخی واژگان فلسفی که در کتاب به کار رفته آمده است. اگرچه می‌شد از منابع دیگری معادل‌های دقیق‌تر نیز یافت و گذاشت، اما باز هم برای تطابق ترجمه با متن اصلی و رعایت ساده‌نویسی به برگردان عبارات اکتفا شده است. این کتاب در اصل برای دانش‌آموزان آمریکایی نوشته شده و ناگزیر مؤلفه‌های فرهنگی و جغرافیایی خاصی در این کتاب منعکس شده است. روشن است که محتوای این کتاب، همه رهیافت‌ها و نظریه‌های فلسفی را در خود ندارد و برخی از مضامین آن قابل نقد است؛ چنان‌که برخی از موضوع‌های مطرح‌شده در این کتاب، در فلسفه اسلامی یا رهیافت‌های فلسفی دیگر، به شکلی متفاوت شرح شده‌اند و ایضاحاتی کافی و وافی دارند که به خوانندگان علاقه‌مند مراجعه به آن منابع نیز توصیه می‌شود. برای وفاداری به متن، تقریباً هیچ‌یک از این مؤلفه‌ها مانند نام افراد، روابط و اطلاعات تاریخی «بومی‌سازی» نشده است. همه متن کتاب با دقت به فارسی ترجمه شده، بجز برخی از فعالیت‌های پیشنهادی در پایان فصل‌ها که

انجام دادنشان در کشور ما ممکن نیست. در پایان هر فصل، فهرست منابع و آثاری برای مطالعه بیشتر ارائه شده است. بهتر دیدم عناوین اصلی را بیاورم، زیرا با وجود امکان دسترسی عمومی به فضای مجازی، امکان یافتن متونی که ترجمه شده است چندان دشوار نیست.

ترجمه و آماده‌سازی این اثر را مرهون لطف و محبت برخی از استادان و دوستانم هستم. زبانم قاصر است از سپاسگزاری شایسته‌ای از استاد مصطفی ملکیان. ایشان افزون بر پشتیبانی‌های پدرا نه و آموختن نکات فراوانی در فلسفه، ترجمه‌ام از هر دو جلد را ملاحظه فرمودند و با تیزبینی و نکته‌سنجی‌شان، نکات باارزشی را یادآوری کردند. امیدوارم وجود این آموزگار اخلاق و اندیشه، همیشه روشنگر راه من و دوستانم باشد که مشتاق فلسفه‌ورزی هستند.

در ترجمه این اثر خود را ملایم‌ترین دوست زندگی‌ام، همسر، قربان نجفی می‌دانم که جرئت شروع و اتمام آن را به من داد. این کتاب برای من فرصتی پدید آورد که با یکی از ارزش‌مندترین دوستانم، خانم دکتر زهرا مبلغ، آشنا شوم که با حوصله و صبوری بسیار زحمت مقابله این کتاب را تحمل شدند و راهنمایی‌های درخوری ارائه کردند.

قطعاً این ترجمه، با وجود دقت‌های به عمل آمده، خالی از اشکال نیست. از خوانندگان نکته‌سنج می‌خواهم اشکال‌های آن را برایم بنویسند تا در چاپ‌های بعدی احتمالی و در ادامه کارهایم از دیدگاه‌هایشان بهره‌مند شوم. این ترجمه را به این قصد انجام داده‌ام که شاید روزنه‌ای باز کند به سوی آزاداندیشی و فهم متقابل. امیدوارم چنین شود.

hhushidari@yahoo.com